

SMĚRNICE
CAA/S-SP-005-2/2017

**SMĚRNICE PRO ZAVÁDĚNÍ ZMĚN
NA LETIŠTÍCH CERTIFIKOVANÝCH
PODLE EASA**

Č. j.: 007400-25-701

V Praze dne: 16.05.2025

Schválil (podpis)

Změna č.2

Datum účinnosti: 16.05.2025

Ing. Zdeněk Truhlář
ředitel Sekce provozní

Za správnost navrhol: Ing. Karolína Hetzerová

Rozdělovník směrnice ÚCL – 291

Č. výtisku	Umístění
1 Elektronický originál	Server OLS

Změny směrnice CAA/S-SP-005-2/2017

Změna	Datum účinnosti	Změnil(-a)	
		Datum	Příjmení/podpis
1	01. 12. 2024	27. 11. 2024	Ing. Červenková
2	16. 05. 2025	15. 05. 2025	Ing. Hetzerová

Obsah

ČÁST PRVNÍ.....	4
Úvod	4
Článek 1 – Účel a předmět úpravy.....	4
Článek 2 – Definice	6
Článek 3 – Legislativní rámec.....	8
Článek 4 – Poradenské materiály	9
Článek 5 – Použité zkratky	10
ČÁST DRUHÁ.....	11
Spolupráce s Úřadem	11
Článek 6 – Elementární kategorizace nepravidelností vyskytující se v letištním provozu	11
Článek 7 – Proces a způsob podání notifikace změny.....	12
Článek 8 – Třístupňový proces řízení změny	14
ČÁST TŘETÍ	17
Změny osvědčení, certifikační předpisové základny a vybavení letiště	17
Článek 9 – Oblasti, které je třeba zhodnotit v návrhu změny infrastruktury	17
Článek 10 - Proces ohodnocení významnosti změny infrastruktury	18
Článek 11 – Změny vyžadující předchozí souhlas Úřadu	19
Článek 12 - Další změny infrastruktury vyžadující předchozí souhlas.....	20
Článek 13 – Oznámené změny, které nevyžadují předchozí souhlas Úřadu.....	20
ČÁST ČTVRTÁ	21
Změny v management systému letiště	21
Článek 14 – Změna systému řízení provozovatele	21
Článek 16 – Náležitosti podání	22
ČÁST PÁTÁ	23
Projekty údržby letiště a jejich zpracování.....	23
ČÁST ŠESTÁ.....	24
Řízení o změně - další právní návaznosti	24
Přílohy.....	25

ČÁST PRVNÍ

Úvod

Článek 1 – Účel a předmět úpravy

Tato směrnice je určena provozovatelům letišť, která podléhají osvědčení provozní způsobilosti dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139.

Osvědčujícím orgánem v rámci České republiky dle § 89 odst. (2) písm. a) zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví je Úřad pro civilní letectví, dále jen Úřad.

1.1 Účel směrnice

Účelem tohoto dokumentu je poskytovat provozovatelům letišť, certifikovaných dle nařízení Komise (EU) č. 139/2014, vedení v procesu vyrozumění Úřadu o změnách v infrastruktuře a managementu systému letiště tak, aby byla zajištěna trvalá způsobilost letiště provádět bezpečný provoz v souladu s platnými požadavky a zároveň aby byla sledována trvalá shoda certifikační předpisovou základnou.

Odpovědnost za bezpečný provoz letiště spočívá na provozovateli letiště. Tohoto cíle nelze dosáhnout, pokud nejsou provozovatelé letišť připraveni přijmout dopady této politiky. Pro úspěch politiky je stěžejní obsah části ADR.OR (Rozhodnutí č. 2014/012/R, kterým se přijímají Přijatelné způsoby průkazu a poradenský materiál k nařízení (EU) č. 139/2014), která vyžaduje stanovení systému řízení/management systému provozovatele letiště.

1.2 Povinnosti vyplývající z této směrnice

Certifikace letiště vychází z požadavků nařízení Komise (EU) č. 139/2014, které stanovuje požadavky a správní postupy týkající se letišť podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139. Provozovatel letiště po absolvování procesu certifikace obdrží osvědčení, které je uděleno na základě nastavení funkčního safety management systému (SMS) a prokázání souladu s certifikační předpisovou základnou.

Dále nařízení vyžaduje, aby veškeré změny, které mají vliv na certifikační předpisovou základnu, kritické vybavení letiště a významně ovlivňují prvky systému řízení, a tedy mají vliv na kontinuitu certifikace, byly ohlášeny příslušnému Úřadu dle ustanovení ADR.OR.B.040 Změny. To platí pro změny ovlivňující letištní příručku a pro změny vážící se k certifikační předpisové základně.

Nařízení specifikuje, že některé změny vyžadují předchozí souhlas Úřadu. Tento dokument předkládá základní přehled těchto změn, vyžadujících předchozí souhlas, a zároveň rámcově definuje změny, které je nutné Úřadu ohlásit.

Jestliže Úřad zjistí, že provozovatel letiště výše uvedené požadavky certifikace nadále neplní, přijme vhodná opatření, přičemž provozovatel letiště zajistí kontinuitu provozování za podmínky, že není ohrožena provozní bezpečnost.

1.3 Další povinnosti provozovatele

Plnění požadavků tohoto dokumentu nezabývá provozovatele letiště povinností splnit některá další ustanovení souvisejících právních předpisů (národních i mezinárodních) a směrnic Úřadu, které souvisí se zaváděním změn na těchto letištích. Některé požadavky zde uvedené mohou být dále konkretizovány nebo rozvíjeny a jejich plnění je kontrolováno dle jiných závazných předpisů anebo směrnic. Naopak závazné plnění požadavků a souvisejících postupů jiných dokumentů může být považováno za související podmínku k naplnění požadavků stanovených tímto dokumentem. Jedná se zejména o plnění Směrnice pro provádění certifikace EASA, vydané Úřadem pod značkou CAA/S-SP-004-n/2017.

Ustanovení a požadavky zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví § 25 o stanovení druhu letiště, § 25b až § 27 provozování letiště, a § 34a schválení provozní způsobilosti letiště zůstávají tímto dokumentem nedotčeny.

Z výše uvedeného současně vyplývá důraz na odpovědnost, kompetentnost a profesionální erudici pracovníků provozovatelů letiště v rámci plánování, přípravy, koordinace, testování a vlastního provedení změny s ohledem na celý životní cyklus a funkčnost implementované změny.

Činnosti spojené se schvalováním změn, realizací dohledu a posuzováním rozsahu změn navrhovaných provozovateli letiště jsou prováděny v působnosti Oddělení letiště Sekce provozní ÚCL (SP/OL).

Článek 2 – Definice

Pro účely této směrnice se použijí definice stanovené v nařízení Komise (EU) č. 139/2014 a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139. Dále jsou vysvětleny termíny specifické pro tuto problematiku v národním prostředí.

Certifikační předpisová základna (dle definice EASA)

Je klíčovým termínem v oblasti dohledu nad letišti a tedy i celé problematice změn.

Dle požadavků evropské legislativy je každému letišti vydán certifikát, který má v národní legislativě podobu Osvědčení provozní způsobilosti letiště. Proces získání certifikátu obsahuje stanovení Certifikační předpisové základny, která popisuje unikátní infrastrukturu fyzického stavu letiště a jeho provozu. Jsou v ní obsaženy odchylky od certifikačních specifikací stanovených Rozhodnutím výkonného ředitele. Certifikační předpisová základna je obvykle navrhována žadatelem/provozovatelem a je odsouhlasena příslušným Úřadem. Skládá se z následujících částí:

- podmínky osvědčení zpracované ve formuláři „Žádost o certifikaci“ (data o letišti, provozovateli a návrh personálního obsazení);
- příslušné certifikační specifikace – jsou zpracovány formou kontrolních listů;
- odchylky ELOS (a jejich vypořádání); a
- odchylky SC (a jejich vypořádání).

Certifikační předpisová základna typicky odkazuje na dokumentaci prokazující soulad s požadovanou legislativou, případně popisuje jiné způsoby vypořádání požadavků CS (např. odchylky ELOS, SC).

Manager zachování shody (compliance manager)

Osoba pověřená kontinuálním dohledem nad zachováním shody požadavků EASA s činnostmi, postupy a infrastrukturou provozovatele letiště.

Obsah osvědčení provozní způsobilosti letiště – podmínky osvědčení

V bodu ADR.AR.C.035 Vydávání osvědčení je pod bodem d) specifikován obsah osvědčení. Příloha osvědčení by měla obsahovat následující dokumenty:

- certifikační předpisová základna (jak je popsána výše);
- letištní příručka;
- další provozní podmínky, nebo omezení stanovené Úřadem (v případě potřeby); a
- opatření DAAD (a plán jejich vypořádání).

Příslušný úřad (Úřad)

Úřad určený v každém členském státě, kterému jsou uděleny nezbytné pravomoci a odpovědnost za certifikaci a dozor, pokud jde o letiště, jakož i personál a organizace zapojené v této oblasti.

V České republice je tímto úřadem Úřad pro civilní letectví (Úřad).

Řízení o změně

Postup pro schvalování změn vyvolaných na straně provozovatele letiště.

Identifikace změny

Unikátní číselné označení a název projektu/změny, které bude označovat projekt ve všech fázích projednání Úřadem.

Článek 3 – Legislativní rámec**3.1 Legislativní základna**

Uváděné postupy dohledu Úřadu nad změnami jsou aplikovány s cílem vyhovět následujícím legislativním požadavkům:

- nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 o společných pravidlech v oblasti civilního letectví a o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost letectví;
- nařízení Komise (EU) č. 139/2014 kterým se stanoví požadavky a správní postupy týkající se letišť
 - zejména požadavky ustanovení ADR.AR.C.040 a ADR.OR.B.040 a související ustanovení;
- Rozhodnutí výkonného ředitele agentury č. 2014/012/R, kterým se přijímají Přijatelné způsoby průkazu a poradenský materiál k nařízení (EU) č. 139/2014 „AMC/GM“ pro letiště
 - zejména požadavky ustanovení AMC1 ADR.OR.B.040 (a);(b) a související GM týkající se změn;
- Rozhodnutí výkonného ředitele agentury č. 2016/027/R kterým se vydávají Certifikační specifikace a poradenský materiál pro návrh letišť „CS-ADR-DSN“; a
- další základní harmonizované dokumenty a směrnice Úřadu aplikované na základě národních, v ČR platných, normativních dokumentů a právních předpisů.

Uplatňované principy dohledu nad posouzením změn v žádném případě nesnižují požadavky na bezpečnost poskytovaných služeb. Jejich aplikací jsou vytvářeny předpoklady plnění výše uvedených nařízení EU a národních předpisů.

3.2 Platnost tohoto dokumentu

Tato směrnice je závaznou směrnicí Úřadu a stanovuje základní zásady pro aplikaci postupů Úřadu v rámci schvalování změn, dohledu nad posuzováním rozsahu změn a navrhovaného postupu jejich realizace provozovateli letišť.

Tato směrnice je dále závazná pro všechny provozovatele letišť, kteří jsou certifikováni podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139 a nařízení Komise (EU) č. 139/2014 a provozují letiště v České republice.

Implementace této směrnice provozovateli letišť je jednou z podmínek pro schválení požadovaných změn na letišti, nebo v jeho provozu, ze strany Úřadu.

Dokument uvádí a popisuje základní požadavky, jejichž plnění je nezbytné pro schválení vnitřních postupů provozovatelů letišť při rozhodování o změně.

Článek 4 – Poradenské materiály

Tam kde to bude vhodné, použijí se v rámci procesu návrhu a dále posouzení změn následující návody a poradenské materiály:

- Aerodrome Design Manual (Doc. 9157);
- Airport Planning Manual (Doc. 9184);
- Airport Services Manual (Doc. 9137);
- Manual on Certification of Aerodromes (Doc. 9774);
- Procedures for Air Navigation Services (PANS-AGA) (Doc. 9981);
- Manual on the ICAO Bird Strike Information System (IBIS) (Doc. 9332);
- Safety Management Manual (SMM) (Doc. 9859);
- European Action Plan for the Prevention of Runway Incursions (EAPPRI);
- European Action Plan for the Prevention of Runway Excursions (EAPPRE); a
- Runway Safety Program pro Českou republiku

Článek 5 – Použité zkratky

Zkratka	Význam /AJ/	Význam /ČJ/
ADR	Aerodrome	Letiště
AIP	Aeronautical Information Publication	Letecká informační příručka
AMC	Acceptable Means of Compliance	Přijatelné způsoby průkazu
ATC/ŘLP	Air Traffic Control	Řízení letového provozu
CAA/ÚCL	Civil Aviation Authority	Úřad pro civilní letectví
CB	Certification Basis	Certifikační předpisová základna
CS	Certification Specifications	Certifikační specifikace
DAAD	Deviation Acceptance and Action Document	Dokument o schválení odchylky a opatřeních
ELOS	Equivalent Level of Safety	Rovnocenná úroveň bezpečnosti
FOD	Foreign Object Debris	Cizorodý předmět ohrožující bezpečnost letadel, osob i vozidel.
GM	Guidance Material	Poradenský materiál
ICAO	International Civil Aviation Organization	Mezinárodní organizace pro civilní letectví
ISDS	---	Informační systém datových schránek
LIS	---	Letecká informační služba
LVP	Low visibility procedures	Postupy za nízkých dohledností
MMP	---	Mobilní mechanizační prostředek
NOTAM	Notice To Airmen	Oznámení/upozornění pro letecký personál
OP	---	Ochranná pásma
POP	---	Provozní opatření provozovatele
SC	Special Condition	Zvláštní podmínka
SMS	Safety Management System	Systém řízení bezpečnosti

ČÁST DRUHÁ

Spolupráce s Úřadem

Článek 6 – Elementární kategorizace nepravidelností vyskytujících se v letištním provozu

6.1 Rozvoj

Je definován tam, kde je plánována novější verze (vylepšení) stávající infrastruktury, nebo je plánována zcela nová infrastruktura. Příkladem může být rozšíření stávajících budov, rozšíření letištní infrastruktury (TWY, odbavovací plochy), nové nebo modernější vizuální a navigační prostředky atd.

Změny týkající se rozvoje v majoritním procentu případů vyvolávají více než jednu změnu. Proto je vhodné, aby tento typ změn byl projednán na „Úvodním jednání o změně“ a dále řešen dle výsledků tohoto jednání.

6.2 Změny

Jsou klasifikovány jako proměna stávající (již existující) infrastruktury letiště či změna fyzických charakteristik letiště. Např. rekonfigurace stojánek, výměna použitého typu návěstidel, změny vyhlášených délek, a další konkrétní změny spadající do výše obecně specifikovaného popisu změny.

Změny jsou dále klasifikovány jako významné a vedlejší. Významnost změny je možno určit dle několika základních parametrů (viz ustanovení 10.2).

6.3 Údržba

Je popsána jako oprava, renovace či výměna infrastruktury letiště za podmínky, že původní charakteristiky dané části infrastruktury nebudou nijak změněny. Například to může být obnova již nekонтastního značení bez změny obrazce, velikostí a rozmístění – tedy v původním rozložení.

Takové změny ve většině případů nebudou vyžadovat předchozí souhlas Úřadu a budou se řídit Článkem 13 této směrnice. Zároveň jsou z možnosti nevyžadovat předchozí souhlas vyjmuty velké projekty např.: výměna povrchu RWY (neboť mění charakteristiky dané části infrastruktury), jak je uvedeno ve Článku 12 této směrnice.

6.4 Management systém

Obsahuje významné změny systému řízení/management systému zahrnující změny v organizační struktuře. Úmyslem není kategorizovat změnu konkrétních osob jako změnu vyžadující souhlas, nicméně kde náplň práce konkrétní osoby/konkrétní funkce zahrnuje dodatečné odpovědnosti, či je změnou dotčena stávající organizační struktura, je více než pravděpodobné, že taková změna bude vyžadovat předchozí souhlas Úřadu.

Kategorizace změn management systému je popsána ve čtvrté části této směrnice.

Článek 7 – Proces a způsob podání notifikace změny**7.1 Doručení notifikace a podkladů**

Notifikace změny bude Úřadu vždy doručena oficiálně dle pravidel podatelny Úřadu, tedy jednou z následujících variant v termínech dle Správního řádu:

Elektronické podání

Úřad preferuje příjem dokumentů v elektronické formě prostřednictvím podatelny pro elektronickou datovou komunikaci. Doporučený a preferovaný způsob podání je uskutečňován pomocí informačního systému datových schránek (ISDS).

Další informace týkající se elektronických podání jsou veřejně dostupné na webových stránkách Úřadu v sekci Elektronická podatelna dostupné z: <http://www.caa.cz/kontakty/elektronicka-podatelna>.

Fyzické podání

Dokumentaci lze podat pomocí podatelny také fyzicky na následující adrese a to buď osobně, nebo poštou. Bližší informace o fyzickém podání jsou dostupné na webových stránkách Úřadu.

Úřad pro civilní letectví
K letišti 1149/23
161 00 Praha 6

V případě fyzického podání může být Úřadem vyžadováno dodatečné zaslání identické kopie podkladů v elektronické formě. V případě fyzického podání objemnější dokumentace doporučujeme přiložit USB disk nebo CD s elektronickou kopií podávaných dokumentů.

7.2 Náležitosti notifikace změny

Oznámení změny, nebo Žádost o změnu vyžadující předchozí souhlas Úřadu musí, vedle dále specifikovaných podkladů (dokumentace k žádosti), obsahovat také vyplněný formulář „Notifikace navrhované změny dle ADR.OR.B.040“. Vzor formuláře je dostupný na webových stránkách úřadu na následující adrese:

<http://www.caa.cz/formulare/formulare-sekce-letovych-standardu>

Je nezbytné, aby notifikace změny (i u změn nevyžadujících předchozí souhlas) obsahovala „Identifikaci změny“. Tato identifikace bude nadále využívána pro označení změny v navazujících administrativních procesech. Například: „Změna č. 08_2017_LKXX – Úprava značení na APN X“.

Oficiální podání notifikace změny provádí odpovědná osoba provozovatele, nebo jím pověřená osoba zodpovědná za zachování shody (compliance manager).

7.3 Žádost o změnu AIP vázící se k řízení změn

Žádost o změnu AIP je z pozice Úřadu možné postoupit LIS nejdříve až po úplném zpracování změny (evidenci změny či vydání Rozhodnutí o změně). V případě, že se provozovatel rozhodne odesílat žádost o změnu AIP společně s žádostí o změnu, měl by být připraven akceptovat postoupení těchto podkladů LIS až po úplném vyhodnocení změny.

7.3 Úvodní jednání o změně

V určitých případech může být Úřadem či provozovatelem vyvoláno úvodní jednání o změně, kde provozovatel představí všem účastníkům možné dopady, postupy a další souvislosti, které změna vyvolá. Toto se týká zejména rozsáhlejších projektů a projektů rozvoje, kde se navrhovaná změna dotýká většího množství dalších systémů.

Provozovatel v dostatečném předstihu doručí Úřadu podpůrné materiály včetně mapových podkladů a jiných dalších materiálů, které přispějí k lepší orientaci v problematice, aby úvodní jednání bylo z obou stran efektivně a cíleně využito.

Zápis z jednání pořídí provozovatel a měl by obsahovat seznam účastníků, prezenci, všechny body jednání a konkrétní připomínky, na které byl provozovatel Úřadem upozorněn. Tento zápis bude před finalizací koordinován mezi určenými osobami a po vzájemném odsouhlasení následně distribuován všem účastníkům jednání.

Úvodní jednání a případná následně vyvolaná jednání nebudou započítána do lhůty pro vypořádání Žádosti, neboť mají být určena k objasnění dané problematiky a ke sběru připomínek pro potřeby zpracování dokumentace k žádosti o změnu.

Článek 8 – Třístupňový proces řízení změny**8.1 Návrh změny a notifikace změny**

Pověřený pracovník Úřadu po obdržení veškerých uvedených materiálů provede prvotní posouzení doručené dokumentace a zhodnotí, zda je možné takovou změnu realizovat jako změnu nevyžadující předchozí souhlas Úřadu. V případě, že změna bude vyžadovat předchozí souhlas Úřadu, zahájí pověřený pracovník „Řízení o změně“ dle termínů regulovaných zákonem č. 500/2004 Sb., správní řád.

Kdykoliv v průběhu posouzení navrhované změny může pověřený pracovník Úřadu od provozovatele/navrhovatele změny vyžádat doplnění/úpravu dokumentace, což může značně pozdržet celý proces posouzení. Provozovatel/navrhovatel změny by měl dbát na úplnost a správnost všech předávaných dokumentů, neboť tím pomůže zefektivnit a urychlit proces posouzení změny.

Proces posouzení změny je ukončen potvrzujícím dokumentem (Rozhodnutí o změně, nebo Evidence změny). V případě, že po vydání potvrzujícího dokumentu vznikne požadavek dalšího doplnění, či úpravy tohoto dokumentu, je provozovatel/navrhovatel změny povinen takovou událost neprodleně nahlásit Úřadu a vyvolat tak nový proces posouzení změny, kde bude vyznačeno, jakým způsobem je již potvrzená změna doplněna/změněna.

8.2 Dohled nad výstavbou/pracemi

Úřad má (dle ADR.AR.C.005 písm. e)) pravomoc, požadovat po provozovateli s předstihem před zahájením výstavby konkrétní provozní opatření a navazující změny postupů v místě výstavby, aby bylo možné zhodnotit míru dopadů na bezpečnost provozu. Úřad na základě přijaté dokumentace posoudí, zda jsou navrhovaná provozní opatření dostatečná a zajišťují požadovanou bezpečnost provozu na přímo i nepřímo dotčených částech letiště.

Provozovatel by měl vypracovat a implementovat formální systém pro přísnou kontrolu plnění bezpečnostních požadavků a koordinace během výstavby. Dokumentaci zajišťující bezpečnost provozu (Zásady organizace výstavby rozšířené o konkrétní provozní opatření) vypracuje provozovatel na základě vlastních postupů a měla by vždy být detailní a přiměřená velikosti zamýšlené změny.

V rámci programu řízení konkrétní změny musí zúčastněné strany jasně definovávat odpovědnosti, povinnosti/závazky a ručení. Po celou dobu výstavby musí vždy být nastavena a zaručena přijatelná úroveň bezpečnosti. Tyto kroky jsou nezbytné k podporování úrovně bezpečnosti, prevenci incidentů a nehod a v neposlední řadě splnění požadavků certifikace letiště.

Dále je nezbytné, aby všechna důležitá data byla k dispozici zúčastněným stranám (včetně Úřadu) v přesné a aktualizované podobě, a to jak v době plánování změny, tak během procesu výstavby.

Údaje zpracované v dokumentaci zajišťující bezpečnost provozu v průběhu výstavby by měly být rozšířeny alespoň o následující informace:

- název akce a identifikaci změny (dle ust. 7.2 této směrnice);
- plánovaný termín realizace (zahájení s přesností na dny a hodiny; odhadované ukončení);
- rozdělovník (s uvedením všech dotčených/zainteresovaných stran);
- jasné vymezení odpovědnosti za provozní bezpečnost;
 - zpracovatel, schvalovatel, odpovědná osoba (funkce, datum a podpis),
 - odborný koordinátor akce (podpis a kontakt aktivní po dobu akce),
- postupy během výstavby (ve všech předpokládaných podmínkách den/noc – ukončení a začátek prací a zvláštní postupy např.: během LVP);
- plánování výstavby
 - přístup ke stavbě a opatření zajišťující bezpečnost,
 - způsob komunikace s poskytovatelem letové provozní služby,
- situace stavby (včetně: širších vztahů v případě příjezdových tras a další vhodné podklady);
- informace o používání speciálních MMP a další techniky, zvláštní zaměření na využití jeřábů po dobu výstavby (naváznost na Žádost o povolení činnosti jeřábů a ostatní výškové mechanizace v OP);
- způsob uvedení ploch dotčených stavbou do provozu včetně řízení FOD a jiných kontaminantů;
a
- způsob zajištění prací s otevřeným ohněm a odvozenými technologiemi (řezání, sváření ...) v případě, že je s nimi nakládáno.

Výše uvedený seznam není vyčerpávající a měl by být revidován/doplňován pro každý jednotlivý projekt výstavby. Další poradenské materiály týkající se výstavby jsou k nalezení v AMC a GM vážícím se k ustanovení ADR.OPS.B.070 Bezpečnost při pracích na letišti. Provozovatel by měl zajistit, že všechny zúčastněné strany budou o projektu výstavby informovány v dostatečném předstihu (např. pomocí Safety hlášení/briefs, cirkulářů, NOTAMů, či jiných dalších lokálně nastavených postupů) a měly možnost získávat informace o průběhu stavebních prací.

Provozovatel je dále zodpovědný, že všichni pracovníci projektu výstavby dostali prokazatelně před započítím prací jasné instrukce o způsobu zachování bezpečnosti během celého projektu a rozumí jim.

V případě, že provozovatel pomocí výše zmíněných dokumentů Úřadu prokáže, že je bezpečnost nastavena a aktivně monitorována, na základě Rozhodnutí o změně je možné zahájit práci či proces výstavby dle popsanych a odsouhlasených podmínek.

8.3 Zavedení změny do provozu

Zavedení změny do provozu je kritickou součástí procesu a vyžaduje pečlivé plánování a načasování.

Je třeba zavést a striktně dodržovat závazné postupy, aby byla zajištěna bezpečnost uvedení změny do běžného provozu.

V době zavedení změny do provozu provozovatel potvrdí Úřadu, že daná změna je v souladu s předem odsouhlasenou dokumentací, splňuje všechna vyžadovaná kritéria a je zcela připravena plnit zamýšlený/odsouhlasený záměr.

V případě, že daná změna ovlivňuje údaje v Letištní příručce a Certifikační předpisové základně, musí provozovatel neprodleně po zavedení změny do provozu aktualizovat dotčené části letištní příručky (či doprovodné dokumentace). Dále provozovatel opětovně reviduje certifikační předpisovou základnu daného letiště a vyznačí v ní změny. Následně si vymění s Úřadem aktualizované verze těchto dokumentů.

Aktualizované formuláře (kontrolní listy) pro opětovná podání certifikačních dokumentů jsou k nalezení na oficiálních webových stránkách Úřadu.

8.4 Harmonogram administrativních procesů

Notifikace změny (Oznámení změny nebo Žádost o změnu) s příslušnými přílohami musí být Úřadu podána oficiální cestou (viz ust. 7.1) s předstihem před zahájením reálných kroků vedoucích k zavedení změny, aby pověřený pracovník v případě potřeby mohl využít plně lhůty předepsané Správním řádem. V případě Oznámení změny je žádoucí podklady doručit alespoň 30 dní před realizací změny. V případě Žádosti o změnu je žádoucí doručení alespoň 60 dní před realizací změny (např.: zvláště složité případy).

Samotná dokumentace ke stavebnímu řízení nepředstavuje podklad k zahájení Řízení o změně či k Oznámení změny.

V případě, kdy je to vhodné, musí provozovatel nejpozději 30 dní před plánovaným zahájením výstavby doručit Žádost o povolení činnosti jeřábů a ostatní výškové mechanizace v OP (obsahující Identifikaci změny dle ust. 7.2). Nicméně doporučujeme tento dokumenty přiložit již k dokumentaci vážící se k Žádosti o změnu.

Neprodleně po zavedení změny do provozu je provozovatel povinen aktualizovat dotčené části Letištní příručky, případně dotčené části Certifikační předpisové základny, či Podmínek osvědčení a tyto dokumenty s vyznačenými změnami obratem odeslat Úřadu. Pověřený pracovník Úřadu zajistí výměnu dotčené přílohy příslušného dokumentu osvědčení provozní způsobilosti letiště a aktuální znění certifikačních dokumentů, opatřené elektronickým podpisem, zašle zpět žadateli.

Zjednodušený diagram popisující řízení o změně je předmětem Přílohy č. 1 této směrnice.

ČÁST TŘETÍ

Změny osvědčení, certifikační předpisové základny a vybavení letiště

Změny ovlivňující podmínky Osvědčení, Certifikační předpisové základny či vybavení letiště kritické z pohledu bezpečnosti jsou nařízením specifikovány, jako změny vyžadující předchozí souhlas. Tedy není možné takové změny realizovat před získáním formálního souhlasu Úřadu dle ADR.OR.B.040 ust. c).

Změny certifikační předpisové základny spočívající ve změně či aktualizaci certifikačních specifikací je možné provést na základě řádně vyplněného check-listu ze strany provozovatele letiště a provedeního místního šetření ze strany ÚCL. Na základě fyzické kontroly na letišti je teprve možné přistoupit k vydání rozhodnutí o změně, případně k provedení změny podmínek osvědčení (jsou-li dotčeny).

Článek 9 – Oblasti, které je třeba zhodnotit v návrhu změny infrastruktury

9.1 Souvislost plánované změny se změnou provozních postupů

Kdykoli je provozovatelem navrhována změna, je nezbytné, aby bylo předem zhodnoceno a prokázáno, zda tato změna bude mít dopad na zavedené provozní postupy na daném letišti.

Z tohoto důvodu je velmi brzy v procesu návrhu změny potřeba, aby provozovatel provedl odhad všech myslitelných potenciálních nebezpečí spojených s danou změnou a dále provedl jejich bezpečnostní analýzu (risk assesment). Tato posouzení jsou nezbytná pro komplexní ohodnocení potenciálu nebezpečí a rizik, které daná změna přináší z hlediska infrastruktury i z hlediska ostatních zúčastněných stran (ať už v režimu zavádění, tak i v budoucím provozu).

9.2 Souvislost plánované změny na postupy třetích stran

V případě, že je zjištěno, že zamýšlená změna bude mít dopad na postupy třetích stran, je nezbytné, aby provozovatel již v návrhu změny koordinoval s těmito účastníky další postup dle příslušných smluv a legislativy.

Změna musí být komplexně posouzena jak v režimu zavádění změny (rizikovost navrhovaných provozních opatření pro běžný provoz) tak v režimu plného provozu (tedy po zavedení změny do provozu). Je nezbytné zdůraznit, že řízení jakékoliv změny plně vstupuje do SMS (safety management systému) letiště i do SMS třetích stran zúčastněných v provozu.

Zamýšlené změny postupů, v obou výše uvedených režimech (zavádění změny, ostrý provoz), musí být součástí Notifikace změny, aby bylo možno plně posoudit, zda zamýšlená změna přijatelným způsobem zaručuje úroveň bezpečnosti provozu v dané části infrastruktury.

Článek 10 - Proces ohodnocení významnosti změny infrastruktury

Návrh změny musí být provozovatelem, před podáním Notifikace změny, předběžně zhodnocen, zda se jedná o změnu vyžadující/nevyžadující předchozí souhlas Úřadu. Toto hodnocení by mělo vycházet z obecných měřítek uvedených v Rozhodnutí č. 2014/012/R „AMC/GM pro letiště“ ustanovení GM1 ADR.OR.B.040 (a);(b) Změny. Nicméně je třeba podotknout, že toto předběžné zhodnocení návrhu změny provozovatelem není pro Úřad závazné. Finální posouzení provádí pověřený pracovník Úřadu.

10.1 Předběžný plán změn

Provozovatel může využít možnosti podání „Předběžného plánu změn“ (nelze zaměňovat s notifikací jednotlivé změny). Předběžný plán změn je nezávazným dokumentem, který provozovateli umožňuje předběžně zhodnotit a koordinovat s Úřadem závažnost plánovaných změn v průběhu následujícího roku.

V případě, že si provozovatel není jistý závažností jednotlivé navrhované změny, doporučujeme návrh podat v dřívějším termínu, aby případné prodloužení procesu posouzení nenarušilo plynulé zavádění změn do provozu.

10.2 Ohodnocení významnosti změn ve vybavení letiště (infrastruktury)

Nařízení v ustanovení ADR.OR.B.040(a)(1) a současně v GM1 ADR.OR.B.040(a);(b) ust. d) určuje, že změny ve vybavení, které je kritické z pohledu bezpečnosti letiště, vyžadují předchozí souhlas Úřadu. Pro potřeby ohodnocení významnosti změny ve vybavení letiště by mělo být použito posouzení změn tak, jak je popsáno v GM1 ADR.OR.B.040(f) a pro Úřad jsou zásadní zejména následující kritéria:

- rozsah změny z hlediska míry dopadu na ostatní funkční systémy letiště; a
- identifikace rizik z hlediska dopadu změny na bezpečnost provozu v dotčených částech infrastruktury, nebo na celém letišti.

Rizikovitost změny bude přezkoumána v souladu se schválenou dokumentací SMS provozovatele.

V případě, že změna bude v prvotním hodnocení (před aplikací safety bariér) spadat do kategorie „přijatelné riziko“ a svým dopadem na ostatní funkční systémy bude nevýznamná, může být provozovatelem předhodnocena jako změna nevyžadující předchozí souhlas Úřadu. Vedlejší změny mohou být Úřadu pouze oznamovány, pokud má provozovatel vypracován Úřadem předem schválen „formální postup provozovatele“ v souladu s ADR.AR.C.035 ust. h). Všechny ostatní změny musí být Úřadu notifikovány jako změny vyžadující předchozí souhlas a budou pověřeným pracovníkem Úřadu ohodnoceny dle jejich závažnosti v rámci řízení posouzení změny.

V každém případě je výše popsané hodnocení aplikovatelné pouze pro posouzení významnosti změn ve vybavení letiště dle GM1 ADR.OR.B.040(a);(b) ust. d).

Článek 11 – Změny vyžadující předchozí souhlas Úřadu

Změna bude Úřadem posuzována a vyhodnocována z hlediska zachování úrovně provozní bezpečnosti, vhodnosti záměru a zároveň z hlediska zajištění shody s certifikační předpisovou základnou. Nicméně je třeba podotknout, že provozovatel ručí za správnost všech předložených podkladů a jejich soulad s požadavky nařízení. Souhlas Úřadu (prostřednictvím Rozhodnutí o změně) neznamena převzetí odpovědnosti za bezchybnost a správnost předložených podkladů.

Obsah dokumentace doprovázející žádost o změnu:

- „Žádost o změnu“ obsahující stručný přehled zamýšlené změny;
- vyplněný formulář: Notifikace navrhované změny dle ADR.OR.B.040;
- dokumentace ošetřující bezpečnostní posouzení změny (např.: Safety studie, Risk assesment) obsahující zhodnocení veškerých myslitelných rizik, které změna může v provozu přinést dle:
GM1 ADR.OR.B.040 (f) Změny, Posouzení změn; případně dle
GM2 ADR.OR.B.040 (f) Změny, Posouzení změn – místní pracovní týmy zabývající se problematikou bezpečnosti na RWY; a
GM3 ADR.OR.B.040 (f) Změny, Posouzení změn – bezpečnost na RWY;
- zhodnocení změny z hlediska oblastí navrhovaných v článku 9 této směrnice;
- výkresová část (pokud je potřeba a vyplývá z charakteru posuzované změny, např. projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení ve smyslu požadavků stavebního zákona);
- dokumentace zajišťující bezpečnost provozu v průběhu výstavby (doplněné o další položky dle ust. 8.2 této směrnice);
- vyplněný formulář žádosti o povolení činnosti jeřábů a ostatní výškové mechanizace v OP (pokud jejich využití vyplývá z výše uvedených dokumentů); a
- další vhodná dokumentace ...

Identifikace změny – tedy unikátní označení změny (kódové a slovní) bude nadále oběma stranami používána k označení veškeré další dokumentace pro přehlednost celého procesu. Například při následném upřesňování projektové dokumentace, či pozdějším doručení dožadovaných dokumentů a v neposlední řadě při podání žádosti o změnu do AIP.

Projektová dokumentace pro vydání stavebního povolení zpracovaná dle požadavků stavebního zákona se nesmí odchylovat od ostatní dokumentace přiložené k žádosti o změnu.

Samostatné předložení stavební projektové dokumentace, bez výše popsanych dokumentů, není možné pokládat za korektní a postačující podklad pro zahájení procesu posouzení změny.

Článek 12 - Další změny infrastruktury vyžadující předchozí souhlas

Certifikovaná letiště jsou dle ADR.OR.B 040 povinna hlásit změny infrastruktury, které souvisí s certifikační předpisovou základnou a jí podporovanými AMC. Úřad dále vyžaduje, aby provozovatelé certifikovaných letišť žádali o předchozí souhlas také u následujících změn:

- vznik, změny a další činnosti týkající se hotspotů;
- rozvoj pohybové plochy (např.: nové odbavovací plochy, pojezdové dráhy, a další.);
- rozvoj, který může mít dopad na pohybovou plochu (např. a ne výlučně: rozšíření stávajících terminálů či prstů); a
- významné projekty údržby (např.: rekonstrukce povrchu RWY);

Článek 13 – Oznámené změny, které nevyžadují předchozí souhlas Úřadu

Provozovatel by měl bez prodlení vypracovat formální postup, jakým má v úmyslu obhospodařovat změny, které nevyžadují předchozí souhlas Úřadu dle požadavků ADR.OR.B.040(d) a ADR.AR.C.035 písm. h). Postup musí zohledňovat principy SMS provozovatele a současně musí obsahovat požadavek zabezpečující shodu s požadavky nařízení.

Postup bude obsahovat alespoň následující části přibližující nastavenou politiku provozovatele:

- nastavení odpovědnosti za změny (jmenování konkrétní osoby/osob);
- prohlášení o změnách nevyžadujících předchozí souhlas (způsob jejich notifikace a řízení, který bude v souladu s touto směrnicí);
- způsob zahrnutí oznámených změn do letištní příručky;
- zavázání se k procesu posouzení bezpečnosti oznámených změn, včetně analýzy rizik;
- rámcový návrh projektů, které nebudou vyžadovat předchozí souhlas Úřadu a proces jejich řízení; a
- postup, odsouhlasený ÚCL, kterým budou změny nevyžadující předchozí souhlas notifikovány Úřadu (oznámení alespoň 30 dní před realizací).

Tento formální postup je předmětem schválení Úřadu jako změna vyžadující předchozí souhlas. Jakékoliv další úpravy v tomto formálním postupu budou předmětem změny a zároveň nového procesu posouzení Úřadu jako změna vyžadující předchozí souhlas. Provozovatel je povinen změnu postupu nahlásit Úřadu (jako změnu vyžadující souhlas) a vyvolat nový proces posouzení. Není přípustné postup měnit a zavádět do provozu bez vědomí Úřadu, tedy před získáním formálního souhlasu Úřadu.

ČÁST ČTVRTÁ

Změny v management systému letiště

Změny, které významně ovlivňují systém řízení provozovatele (jak určuje ADR.OR.D.005(b)), jsou Nařízením specifikovány, jako změny vyžadující předchozí souhlas. Tedy není možné takové změny realizovat před formálním souhlasem Úřadu dle ADR.OR.B.040 ust. c).

Úřad dále definuje výše zmíněné změny ovlivňující:

- organizační strukturu (jasně definující linie řízení a odpovědnosti do úrovně vedoucích pracovníků - ředitelů), a
- nastavenou politiku společnosti, nebo provozně bezpečnostní kulturu provozovatele.

Článek 14 – Změna systému řízení provozovatele

V praxi výše uvedené znamená nutnost žádání o předchozí souhlas u změn uspořádání organizační struktury. Personální změny v již odsouhlasené struktuře, pokud jsou uskutečňovány jako výměna osob se srovnatelným rozsahem znalostí a dovedností (erudici) jsou předmětem Oznámení změny (po schválení formálního postupu provozovatele – viz Článek 13). V případě, že nastupující osoba má nižší úroveň erudice, než její předchůdce, bude taková změna posuzována jako změna vyžadující předchozí souhlas Úřadu.

Úřad má zájem o doložení, že provozovatel má odpovídající zdroje a správně nastavené kompetence ve struktuře organizace a principy management systému jsou nastaveny tak, že je dlouhodobě udržována úroveň bezpečnosti alespoň na minimální úrovni požadované legislativou. Úřad očekává, že provozovatelé jsou schopni prokázat, jakým způsobem bude navrhovaná změna management systému zajišťovat bezpečný provoz letiště v souladu s požadavky Nařízení. Zároveň bude v určených (závažných) případech vyžadováno, aby provozovatel pro vlastní potřebu vypracoval postup zajištění bezpečnosti pro přechodové období (přechodový plán). Úřad následně posoudí navrhovanou změnu v rámci požadavků management systému s očekáváním, že tento proces bude dokončen, než změna vstoupí v platnost.

14.1 Ohodnocení významnosti změn ovlivňující prvky systému řízení

Nařízení v ustanovení ADR.OR.B.040(a)(2) a současně v GM1 ADR.OR.B.040(a);(b) ust. e) určuje, že změny významně ovlivňující prvky systému řízení provozovatele letiště, vyžadují předchozí souhlas Úřadu. Pro potřeby ohodnocení významnosti změny v systému řízení jsou významná následující kritéria:

- jakékoliv organizační změny ve statutárním orgánu společnosti (např. počet členů, způsob jednání za společnost);
- personální změna na pozici odpovědné osoby provozovatele (accountable manager);
- personální změna na pozici osoby odpovědné za řízení bezpečnosti (safety manager);
- personální změna na pozici osoby odpovědné za sledování shody (compliance manager);

- personální změna na pozici osoby odpovědné za provozní služby a údržbu letiště;
- jakékoliv změny rozdělení kompetencí mezi řídicími pracovníky;
- personální změny na úrovni řídicích pracovníků v případě, že erudice nastupující osoby nedosahuje alespoň srovnatelné úrovně s erudicí osoby dříve vykonávající dotčenou činnost;
- změny v Safety management systému společnosti.

V případě, že se změna dotýká některého z výše uvedených bodů, bude hodnocena jako vyžadující předchozí souhlas Úřadu.

Článek 16 – Náležitosti podání

Proces podání se mírně odlišuje od dříve popsaneho procesu popsaneho u změn v infrastruktuře. Každé podání musí obsahovat:

- „Žádost o změnu“ obsahující stručný přehled zamýšlené změny;
- vyplněný formulář: Notifikace navrhované změny dle ADR.OR.B.040 (v případě personální změny není nutné ve formuláři vyplňovat část 3) Deklarace shody);
- dokumentaci ošetřující bezpečnostní posouzení změny (např.: Safety studie, Risk assesment) obsahující zhodnocení veškerých myslitelných rizik a prokazující jasný důkaz o souladu navrhované změny s legislativními požadavky (znovu doporučujeme využít: GM1 ADR.OR.B.040 (f) Změny, Posouzení změn); a
- přechodový plán (pokud je potřeba, např.: v případě nutnosti zácvičku osoby na danou funkci, či její část, či v případě závažné změny systému).

Provozovatel musí zajistit, že všechny zainteresované strany budou notifikovány před zaváděním změny v dostatečném časovém předstihu. Tato komunikace by měla pokračovat v průběhu změny a může zahrnovat provozně-bezpečnostní instrukce a další místně specifické postupy.

Neprodleně po zavedení změny do provozu je provozovatel povinen aktualizovat dotčené části Letištní příručky, případně dotčené části Certifikační předpisové základny, či Podmínek osvědčení a tyto dokumenty s vyznačenými změnami obratem odeslat Úřadu. Pověřený pracovník Úřadu zajistí výměnu dotčené přílohy příslušného dokumentu osvědčení provozní způsobilosti letiště a aktuální znění certifikačních dokumentů, opatřené elektronickým podpisem, zašle zpět žadateli.

ČÁST PÁTÁ

Projekty údržby letiště a jejich zpracování

V případě, že bude projektem údržby ovlivněn provoz, je třeba vypracovat dokumentaci zajišťující bezpečnost místa stavby a ovlivnění okolního provozu (dle minimálních náležitostí popsanych v ustanovení 8.2 této směrnice). Tento dokument bude popisovat reálné zabezpečení místa projektu tak, aby byla zajištěna přijatelná úroveň provozní bezpečnosti. Výše zmíněná dokumentace může být doložena provozním opatřením. Nicméně samotné „provozní opatření provozovatele“ by mělo obsahovat stručné a jasné sdělení (zejména určené dotčeným zúčastněným stranám). Pro řádné posouzení ze strany Úřadu bude pravděpodobně nezbytné, doplnit další dokumenty popisující přijatelnou úroveň bezpečnosti, jak pro práce v rámci výstavby, tak pro okolní dotčený letecký provoz, případně pro vyvozené změny stávajících postupů.

Jelikož dopady různých provozních opatření bývají velmi rozdílné, není možné přesně specifikovat, které dokumenty bude třeba Úřadu doplnit. Níže je uveden výčet nejčastěji vyžadovaných dokumentů:

- Obrátové obálky typů letadel využívající zasaženou infrastrukturu (zaměření na odstup od překážek a bezpečný pohyb po pohybové ploše)
- Studie dopadů výtokových plynů (jet blast) na okolní infrastrukturu (zaměření na uzavřenou oblast, okolní stojánky, budovy, pozemní komunikace pro vozidla a jiné zasažené lokality)
- Způsob zajištění bezpečnosti při změně postupů v dotčené části infrastruktury
- Průběh překážkových ploch v oblasti výstavby a jejich případná penetrace
- Zajištění BOZP pracovníků údržby/stavby

Úřad posoudí předloženou dokumentaci a v případě, že dodané dokumenty neposkytují dostatečnou záruku, že provozovatel je schopen navrhovaný projekt v průběhu výstavby řídit a dokončit pro provoz bezpečně, pověřený pracovník o této skutečnosti vyrozumí provozovatele s požadavkem na doplnění/přepřepování předložených opatření.

ČÁST ŠESTÁ

Řízení o změně - další právní návaznosti

V rámci řízení o změně bude postupováno dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Řízení je zahájeno korektním podáním žádosti o změnu či vyrozuměním žadatele o přehodnocení závažnosti oznámené změny (u změny vyžadující předchozí souhlas Úřadu). V případě že je po žadateli vyžádáno doplnění podkladů žádosti nebo odstranění nedostatků žádosti, řízení bude přerušeno do doby získání požadovaných dokumentů nebo odstranění nedostatků.

Změny, vyžadující předchozí souhlas Úřadu, týkající se změn v Certifikační předpisové základně nebo v Podmínkách osvědčení, přímo ovlivňují přílohu rozhodnutí o Osvědčení provozní způsobilosti letiště, která je nedílnou součástí rozhodnutí. V případě, že by navrhovaná změna měnila Osvědčení o provozní způsobilosti letiště zcela zásadním způsobem, Úřad rozhodne o uložení poplatku dle příslušné položky zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Výše zmíněné změny mohou mít, dle svého charakteru, dopad na další rozhodnutí týkající se provozovatele či letiště a mohou vyvolat nutnost změny v dalších základních dokumentech vydaných provozovateli. Jedná se zejména o:

- Rozhodnutí o povolení k provozování letiště; a
- Rozhodnutí o stanovení druhu letiště.

Následné změny v těchto dokumentech nejsou součástí správního řízení o změně. Tyto změny budou řízeny samostatně, na základě provozovatelem podané žádosti o změnu dotčených rozhodnutí, a budou zpoplatňovány dle příslušných položek zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích.

Přílohy

Příloha č. 1 – Diagram – Proces posouzení změny a návaznost administrativních kroků

Příloha č. 1 - Proces posouzení změny a návaznost administrativních kroků

